

MEIKE LIEVE BOS

EEN
DODE
MUS

SIGNATUUR

2022

Vroeger aten rijke mensen vinkjes.
Arme mensen konden dit niet
betalen en deden net alsof
door een stukje gehakt met
vlees te omwikkelen.
Dit leek namelijk ook best een
beetje op een geplukt vogeltje.
Doordat de oogjes van het
vinkje er in deze versie niet in
zaten, noemden ze dit een
'blinde vink'.

VINK

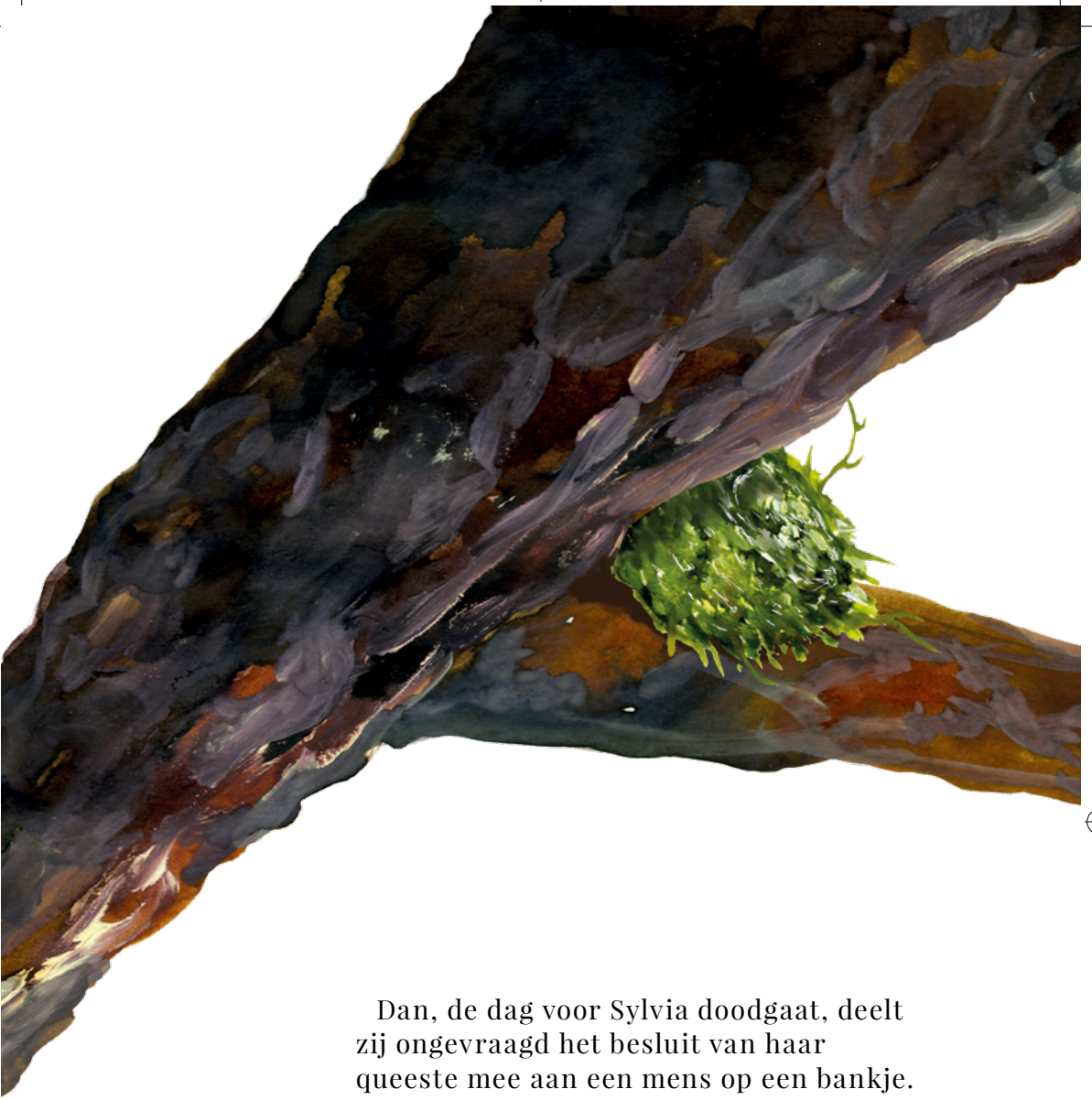
VINK

WIM HELSEN

Omdat Sylvia de enige vogel is die kan praten zoals mensen praten, heeft zij een verlangen dat andere vogels niet kennen: zij wil graag in haar nest een mens op bezoek. Dat is haar enige wens. Een mens in haar nest om mee te praten over thema's: slapen in een bed, bijvoorbeeld, hoe dat is. Wat het bezoek vindt van haar nest. Hoe mensen kiezen waar ze hun huis maken, hoeveel soorten regen er bestaan, wat het beste aspect is van bezoek krijgen.

Jarenlang spreekt Sylvia mensen aan, zingt voor hen, nodigt hen uit. Elke keer vangt zij bot. De paar mensen die échte interesse tonen, geraken niet tot in het nest, en als ze er geraken, passen ze er niet in. Sommigen vallen en breken dingen.

Dan, de dag voor Sylvia doodgaat, deelt zij ongevraagd het besluit van haar queeste mee aan een mens op een bankje.

Ik ben die mens.

Ik hoor Sylvia zeggen: ‘Het is jammer dat een mens niet licht genoeg is voor het nest van een vink. Dat ongeluk treft onze soorten allebei. In dat ongeluk zijn wij verenigd.’

‘Ja,’ antwoord ik, ‘dat klopt, geloof ik.’

‘Zo,’ hoor ik haar zeggen, ‘en dan ga ik nu ergens sterven. Dag hoor.’

‘Ja, dag vinkie.’

Eksters zijn ongelooflijk
slimme vogels. Als een van
de weinige diersoorten doorstaan
zij de ‘spiegelproef’. Dat betekent
dat ze zichzelf herkennen
in een spiegel en dus een vorm
van zelfbewustzijn hebben.

Het imago van de dief dankt
de ekster aan de opera *La gazza ladra*
(De stelende ekster) van de Italiaanse
componist Gioachino Rossini (1792-1868).

Het verhaal gaat over een
kamermeisje dat lijkt te stelen,
maar de schuldige blijkt
een ekster te zijn.

EKSTER

ESTER

MICHA WERTHEIM

K

Tijdens mijn jonge jaren woonden wij, mijn broers, mijn zussen en mijn ouders, in een nest dat aanvoelde als een paleis. In tegenstelling tot de mussen en mezen om ons heen, die opgroeiden omringd door poep en twijgjes, wamen wij tot wasdom te midden van schitterende gouden papiertjes, zilveren lepeltjes en bronzen schroefjes. Wie niet beter wist zou hebben gedacht dat mijn ouders tovenaars waren. Soms, als de zon laag hing en de warme stralen ons nest streelden, voelde het alsof er speciaal voor ons duizenden lampjes werden aangezet.

Omdat we niet beter wisten, dachten we lange tijd dat al die pracht en praal er altijd al was geweest. Dat het ons als vanzelf toebehoorde. Dat alle nesten zo waren. Dat de wereld een goudmijn was waarin iedereen en alles schitterde.

k

k

k

k

k

k

k

De schoonheid die ons omringde was zo alledaags voor ons dat we er lang geen acht op sloegen. Zoals vissen zelden de tijd nemen om stil te staan bij het hemelse gevoel van water dat langs hun vinnen stroomt. Zoals honden zich niet verbazen over het overweldigende assortiment aan geuren waar ze zich dagelijks door omringd weten. Zoals spinnen de dauwdruppels in hun web alleen als een last zien en nooit als een lust voor het oog. Zoals het bij jullie alleen de dichters zijn die zich durven verbazen over het blauw van de lucht. En zelfs die schamen zich om al te lang stil te staan bij al dat prachtige blauw. Anders zouden ze over niets anders hoeven schrijven.

Schoonheid valt nu eenmaal alleen op als ze schaars is.

Bovendien pasten alle glimmende ornamenten in ons nest als vanzelfsprekend bij het galatenuë waarin onze familie sinds jaar en dag door het leven gaat. Niet het saaie zwart van de merels of het laffe blauwgrijs van de duiven. Mijn broers en zussen, onze ouders, ooms, tantes, opa's, oma's en overgrootouders; allemaal gaan we door het leven in wat op het eerste gezicht stijlvol zwart met wit ligt. Wie beter oplet ziet pas hoe een verfijnde, marineblauwe zijdeglans alles net dat beetje meer stijl en diepgang geeft.

Zoals onze nesten glinsteren en tintelen van de leuren, zo nispert oo onze staart in wat mijn moeder *royal blue* noemde.

k

k

k

k

k

k

v

Bij al die pracht en praal hoorde volgens mijn moeder oo een bepaald gedrag. ‘Lieverd,’ zei mijn moeder dan, ‘besef dat wij anders zijn dan alle andere vogels. Wij hebben stijl. Ons gevoel voor schoonheid verplicht ons een voorbeeld te zijn voor andere dieren.’

Waar andere vogels genoeg nemen met één fluitje, werden wij geacht ons op meer dan één wijze te uiten. We moesten zelfs leren om anderen na te doen.

‘Omdat we opvallen,’ zei mijn vader als hij weer eens met iets moois tussen zijn snavel thuis wam, ‘hebben we de plicht ons beter te gedragen.’

Pas veel later, toen we het nest al verlaten hadden, drong het tot mij door dat al dat moois niet van ons was. Dat mijn ouders het hadden gestolen. Meegenomen zonder te vragen of iemand het zou missen. Hoe meer i erover te weten wam, hoe meer i me schaamde. Schaamte voor mijn ouders, die zich gedroegen alsof al dat moois hun toewam, terwijl het tegenovergestelde waar was. Mijn ouders hadden het allemaal gestolen. Schaamte oo over de manier waarop i mijzelf nooit de vraag had gesteld waar al dat moois vandaan wam.

De schaamte was zo groot dat i er met niemand over durfde te praten. Niet met mijn ouders, niet met mijn broers en zussen.

Het enige wat i wist is dat i niet zo wilde zijn als mijn ouders. I wilde niet dat mijn inderen op zouden groeien in de leugen die mijn ouders voor mij gebouwd hadden.

Pas toen i op het punt stond mijn eerste eieren uit te broeden moest i het erover hebben. Mijn man wam aangevlogen met een ring die hij god weet waar vandaan had gehaald. Alsof er niets aan de hand was plaatste hij het stu edelmetaal in het nest waar weldra onze jongen uit hun ei zouden ruipen.

k

k

k

Woedend mite i het leinood over de rand van het nog niet voltooide nest.

Wat volgde was een stortvloed van woede en verdriet waar i zelf geen controle over had. Toen i uitgeraasd was zag i pas dat mensen uit hun zolderraam hingen om te zien waar al het lawaai vandaan wam.

Pas toen i helemaal geen adem meer had om nog iets meer uit te brengen nam mijn man het woord: 'Wij geven juist door te nemen,' zei hij, met een lieve mengeling van oprechte verbazing en mededogen die mij eraan herinnerde waarom i ooit verliefd op hem was geworden.

'Pas op het moment dat ze iets missen beseffen ze wat ze hadden. Een ring die achteloos iedere dag om een vinger wordt geschoven is niets waard. Een ring die plotseling verdwenen is, zal doordoor juist aanwezig zijn. Wij zijn geen dieven, zoals in fabels vaa beweerd wordt. Wij bewijzen de mensen juist een dienst. Pas als er iets ontbreeft gaan ze het missen. Gemis is altijd groter en waardevoller.' I ee naar hem en wist dat i nooit iemand anders zou vinden met wie i zo geluig zou zijn.

Sinds die dag noemen wij elaar Ester.

k

k

k

k

k

